

वाराहपुराण

अथैकशततमोऽध्यायः (नमः १५)

प्रथमोऽध्यायः ।

नारायणं नमस्कृत्य नरकं

देवीं सरस्वतीं चैव ततो जयमु

नमस्तस्मै वराहाय लीलया हरते मेहीम् ।

सुरमध्यगतो यस्य मेरुः खण्डखण्डायते ॥ १

दंष्ट्राग्रेशोऽवृता गौरुदधिपरिहृता पर्वतैर्निष्कर्णाभः

साकं सृत्पिण्डवत्प्राग्दृष्टदुरुवपुषा†ऽनन्तरूपेण येन ;

सोऽयं कंसासुरारिर्भुरनरकदशास्यान्तकृत‡ सर्वसंख्यः

कृष्णो विष्णुः सुरेशो नृदत्त§ मम रिपूनादिदेवो वराहः ॥ २।

* (क) पुस्तके एव हीकी नास्ति ।

† गुह्यतरवपुषा इति (ख) ।

‡ भधुनरकदशास्यन्तकृत इति (ख) ।

§ (ग) पुस्तके नृदत्ति मम रिपूनादि पाठो वर्तते ।

¶ (ख) (ग) पुस्तकयोः

“नः संसाराकंदे नीरिव नरकजराभ्याधिनक्षीर्द्धिभीते

भक्तानां भीतिहर्ता भुरनरकदशास्यन्तकृतो कथ्यते ।

वरुण
पुराणे

यस्मिन्काले नि सूत उवाच ।

उद्धृता विभुः त्विः पूर्वं वराहवपुषा तु सा* ।

शक्त्याः पप्रच्छ परमेश्वरम् ॥ ३ ।

धरण्युवाच । ॥

वानिव मां समुद्धरति प्रभोऽ ।

न ते मूर्त्तिमादिसर्गे च वा केशव ॥ ४ ।

वेदेषु तेषु ॥ मत्स्योभूत्वा रसात् तात्** ।

प्रविश्य तस्मिन् दत्तवानसि ॥ ५ ।

अन्यत्सुरमिति त्वं समुद्रस्य मत्स्ये

धृतवानसि कौर्म्येण मन्दरं मधुसूदन ॥ ६ ।

पुनश्च तां जगन्नाथ निमज्जन्तीं रसातलात्††† ।

विष्णुः सर्वेश्वरोऽयं यमिह कृतधियो लीलयामाप्नुवन्ति

व्यक्तात्मानो न पापं प्रभवमनुदिनाऽऽरातिपचः क्षितीशः ॥

एष श्रीकौस्तुभः (ख) पुस्तके अस्मात्परं सूत उवाच इति पाठो नास्ति ।

* (ख) पुस्तके कल्पवाराहकपिण्विति पाठः ।

† उद्धृता नमिता भक्त्या इति (ख) ।

‡ (ख) एष पाठः (क) (ख) पुस्तकयोर्नास्ति ।

§ कस्मिन् काले भवानेव मां समुद्धरति विभो इति (ग) । अत्र समुद्धरति इत्यात्मनेपदमाहम् ।

॥ मादिसर्गेषु इति (ख) ।

॥ विप्रनष्टेषु इति (ख) ।

** रसातले इति (घ) ।

†† देवासुरमिति इति (ख) । सुरासुरमयमिति (ग) ।

†† पुनर्वाराहकपिण्य आगच्छन्तीं रसातलमिति (ख) ।

प्रथमोऽध्यायः ।

उज्जहारैकदंष्ट्रेण भगवन्ते महार्णवाः* ॥ ७ ।

अन्यद्विरण्यकशिपुर्वरदानेन दम्पितः ।

आबाधमानः पृथिवीं स त्वया विनिपातितः ॥ ८ ॥

पुनर्निःक्षत्रिया देव त्वया चापि पुरा कृतम् ।

जामदग्न्येन रामेण त्वया भूत्वा सकृद्विभी ॥ ९ ॥

पुनश्च रावणो रक्षः क्षपितं क्षात्रतेजसा ।

बलिः प्रबद्धो भगवन्त्वया वामनरूपिणा ॥ १० ॥

न च जानाम्यहं देव तव किञ्चिद्विघ्नकर्मम् ।

उद्धृत्य ममैकं सृष्टिं सृजसे किञ्च कारणम् ॥ ११ ॥

सकृद्व्रियेत कृत्वा च पाण्यते चापि केन वा ।

केन वा सुलभो देवो भवेस्त्वं सततं विभी ॥ १२ ॥

* भवानेव रसातलादिति (ख) ।

† असावपि दम्पितं तदपुराणाय नाशित इति (ख) ।

‡ (ख) पुस्तके (९) (१०) श्लोकावेवं पठ्यन्ते—

“बलिलु बद्धो भगवन्त्वया वामनरूपिणा ।

पुनर्निःक्षत्रिया विप्र साऽहं हत्वा त्वया कृतम् ॥

जामदग्न्येन रामेण त्वया भूत्वाऽसकृद्विभी ।

पुनश्च रावणोरक्षः क्षपितं स्वेन तेजसा ॥”

तत्रैकोऽधिकः श्लोकश्च वर्तते यथा—

नन्दमोष्ठेऽवतीर्याऽसौ हतः कंसासुरस्त्वया ।

साम्प्रतं बृद्धरूपेण तिष्ठसे लोकाभीष्टनः ॥

§ सृष्टेः किं मे प्रमाणञ्च त्वया दृष्टं विशेषतः इति (ख) ।